

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

ניתן להפיץ לזיכוי הרבים תחת השם 'נר שמואל' בלבד

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כתובות - כ"ד

1. מדוע הוצרכו לשנות ארבעה אופנים של הפה שאסר?
 - א. ב'שדה זו של אביך' יש דררא דממונא - הפסד ממון, ובודאי כוונתו לסיים 'ולקחתיה הימנו', משא"כ כשעדים מעידים כתב ידינו הוא זה, אין להם הפסד ממון ויתכן שמה שאמרו אנוסים היינו, משום שנמלכו.
 - ב. בעדים כיון שהתועלת היא לאחרים, כנראה התכוונו לסיים. אבל בשדה כשהתועלת לעצמו שמא חזר בו.
 - ג. משני הנ"ל שהם ממונות, לא הייתי יודע לגבי אשת איש שהיא איסורא.
 - ד. נשבית וטהורה אני - או לצורך הדין של 'אם משנשאת באו עדים לא תצא' [למאן דמתני אסיפא] או שבא לצורך הדין של 'שתי נשים שנשבו' דין שתי נשים שנשבו נכתב כדי לחדש שלא חוששים לגומלין. דין 'שני אנשים' נכתב כדי ללמדנו מחלוקת רבי יהודה ורבנן להלן.
2. ברייתא: שנים מעידים זע"ז 'אני כהן וחברי כהן' אינו נאמן להשיאו אשה מיוחסת, שמעלה עשו ביוחסין עד שיהיה עד נוסף שמעיד. מה הדין לתרומה? רבנן: נאמן ולא חוששים לגומלין. רבי יהודה: אינו נאמן, עד שיהיה שלשה [שנים ע"ז ושנים ע"ז], וחוששים לגומלין.
3. החמירין שנכנסו לעיר ואמר אחד מהן שלי חדש ושל חברי ישן [משובח], שלי אינו מתוקן ושל חברי מתוקן. האם נאמן על של חבריו? רבנן: אינו נאמן כדון עם הארץ. ואע"פ שפוסל את שלו יתכן שמערימים שבמקום אחר חבירו ישבח את שלו. רבי יהודה: נאמן ואין חוששים לגומלין שמערימים.
4. ר' יהודה ורבנן דלעיל לכאורה סותרים את שיטתם האם חוששים לגומלין. כיצד מתיישב?
 - א. בשם רב - יש להחליף את השיטות.
 - ב. אביו - לר' יהודה רק בדמאי הקילו שלא לחוש לגומלין, כיון שרוב עמי הארץ מעשרין.
 - ג. לרבנן רק בחמירין חוששים לגומלין, כיון שמדובר שכלי אומנותו בידו והדבר מוכיח שבא למכור, ובודאי מערים.
 - ג. איבעית אימא - ר' יהודה ורבנן לענין תרומה לא נחלקו האם חוששין לגומלין, אלא האם מכך שיאכילוהו תרומה יבואו אף להעלותו ליוחסין.
5. קדר חבר שהניח קדירותיו וירד לשתות. מה דינם?
 - א. כשכלי אומנותו בידו ונראה שעומדים למכירה, אנשים ממשמשים בהם, וכל הקדרות טמאות.
 - ב. כשאין כלי אומנותו בידו - כולם טהורות.
 - ג. כשהניחם סמוך לרשות הרבים, החיצונות טמאות משום חיפופי רשות הרבים שנדחקים בקדרות אבל הפנימיות טהורות.
6. כשכתוב בשטר 'אני פלוני כהן לויתי מנה מפלוני' וחתמו ע"ז עדים. האם זה הוכחה להעלותו ליוחסין? נחלקו אמוראים. לחד מ"ד אין מעלין כיון שהעדים מעידים רק על מנה שבשטר, לחד מ"ד מעלין כיון שמעידים על כל האמור בו.
7. נסתפקו האם מי שנושא כפיו אפשר להעלות ליוחסין. מה צדדי הספק?
 - א. אף למ"ד מעלין מתרומה ליוחסין, אפשר שדווקא מתרומה שלזר האוכלה יש עוון מיתה ביד"ש, ובודאי לא היה מעז.
 - אבל נשיאות כפים שהוא איסור עשה אפשר שמעז.
 - ב. אף למ"ד אין מעלין מתרומה ליוחסין, אפשר שדווקא תרומה שנאכלת בצנעא מעז, אבל לישא כפיו שזה בפרהסיא אם מעז ודאי כהן הוא. ונחלקו בזה אמוראים.
8. מנין רצו להוכיח שאין מעלין ליוחסין על סמך שנושא כפיו?

מדברי ר' יוסי: 'גדולה חזקה' שנאמר 'ומבני הכהנים בני חביה...' הפסוק מדבר על משפחות שלא הצליחו להוכיח את יחוסם לכהונה, נחמיה אסר עליהם לאכול מקדשי קדשים אבל בקדשי הגבול [תרומה] שהיו מוחזקים לאוכלה בגולה התיר להם להמשיך לאכול. ולכאורה משמע שאף התיר להם להמשיך לישא כפיהם ולא חשש שיעלום ליוחסין. ונדחה: שם לא חשש כיון שהיתה להם ריעותא שלא אוכלים מקדשי מזבח. שהרי למ"ד מעלין מתרומה ליוחסין לא חשש מטעם זה להאכילם תרומה. [ועי' עוד בדף הבא]